

Koncsak – Moszkvából

Most érkezett meg Moszkvából Gregor József, a szegedi színház neves basszista, aki ezúttal a fővárosi színeket képviselte: a budapesti napok nyitóműsorán lépett fel, másodmagával az operisták közül.

— Melis György a Hártyól énekel, magam pedig Koncsak áriáját daloltam az Igor hercegből. A tévé is közvetítette a nagyszabású gálát a Rosszija Szálló központi koncertterméből, amire egyébként az a körülmény is emlékeztetett, hogy hazafelé a vámnál intett a tisztviselő: „Jé, Koncsak, a művész úr mehet.” A műsorban még többen szerepeltünk, prózái és énekes színészek mellett az Állami Népi Együttes, valamint a házgazdák, a moszkvai filmharmóniai zenekar, nagy kórus — Bolberitz Tamás vezényelt. A hangverseny után Viktor Grisin zárt körű fogadásán vettünk részt a Rosszija 21. emeletén, s mondhatom, elbűvölt benünket a moszkvai pártbizottság első titkárának tájékozottsága a mi művészeti életünkről.

— Négy napot töltöttem a szovjet fővárosban — mesélte Gregor —, s igyekez-

tem sokfelé eljutni. Láttam a Bolsoj Carmen előadását a ma is nagyszerű Atlantoval, az Éjjeli menedékhelyet a Tagankán, megcsodálhattam a Tretyakovot, az ikonmúzeumot, majd fél napot töltöttem a nemrég újjavárázolt Blazennij székesegyházban; aki kijut Moszkvába, ezeket nem mulaszthatja el.

Idehaza pedig?

— Szegeden még két Telemann-előadásom van februárban, aztán Pesten készülök két premierre. Márciusban a Faustot, áprilisban a Rózsavagot mutatjuk be. Annak idején, még Ferencsikkel, az Ochs bárót nem vállaltam, talán most összejön.

N. I.

Major Tamás kitüntetése

Az Elnöki Tanács Major Tamás kétszeres Kossuth-díjas színművésznek, nyugalmazott főrendezőnek, a Színház és Filmművészeti Főiskola egyetemi tanárának, a Magyar Népköztársaság Kiváló Művészeinek kiemelkedő művészi és pedagógiai tevékenysége elismeréseként, 75. születésnapja alkalmából a Magyar Népköztársaság Zászlórendje kitüntetését adományozta.

A kitüntetést dr. Trautmann Rezső, az Elnöki Tanács helyettes elnöke csüörtökön adta át. Jelen volt Köpeczi Béla művelődési miniszter és Knopp András, az MSZMP Központi Bizottságának osztályvezető-helyettese. (MTI)

Gyula gyógyhely

Csüörtökön a gyulai vár-fürdő gyógyászati részlegén ünnepséget rendeztek abból az alkalomból, hogy az egészségügyi miniszter a fürdőt és környékét, valamint a háttérül szolgáló megyei kórházat gyógyhelyül nyilvánította. Az ezt tanúsító okmányt Becsei József, a Békés megyei tanács elnökhelyettese adta át a város vezetőinek.

A Körös-parti város 1965-től üdülőhely. Három év múlva a vár-fürdő termálvi-

zét gyógyvízzé nyilvánították. Az elmúlt húsz évben a város jelentős erőfeszítéseket tett annak érdekében, hogy a fürdő környékén megteremtse a növekvő idegenforgalomnak megfelelő vendéglátás feltételeit. Javították a kommunális ellátást, s ma már nemcsak a gyógyhelyen regenerálódást keresők, hanem családtagjaik is kulturált körülmények között pihenhetnek. A megyei kórházat is ennek megfelelően fejlesztették.

A béke jelvényével

Fiatalokkal, fiatalokért

— A nyomdából jövök, műsorfüzetünk korrektúráját néztem át. Sajnos mindig hó közepére kapjuk meg, későn. Tudom, nem rajtuk múlik. Ez a nagy sárga boríték meg a felvételi papírjaim gyűjtőhelye. Tanulni sosem késő, megpróbálkozom a tanítóképzővel.

Az emlegetett műsorfüzet az Ifjúsági Házé. S, hogy ki az „ellenőre”? Arcképe mellé nevével talán le sem kéne írni. Kicsik és nagyok jól ismerik Révész Andrásné, a Komócsin téri ház munkatársát. Hogy ez a beosztás mit is jelent, azt népművelőknek szükségtelen magyarázni. Az olvasónak azonban nem felesleges ilusztrálni. A munkatárs tehát olykor jegyzetelő-ellenőri minőségben tűnik föl, máskor vetélkedők forgatókönyvét írja, aztán vitakört vezet, kiállításokat rendez, közönséget szervez, rég elfelejtett játékokat, táncokat tanít apróságoknak...

— Mióta is?

— Még csak rövid ideje, két éve. Ha összehasonlítom előző munkahelyemmel, ahol 15 évet dolgoztam —

— Hol telt ez a 15 év?

— A Gyógyszertechnológiai Intézetben, Gyógyszertári asszisztens végzettségem van, tudományos ügyintéző voltam. Kísérleteket végezhettem, karbantartási ügyeket intéztem, a hallgatóknak segítettam felkészülni gyakorlati államvizgájukra. Szóval nem volt unalmas munka. El is ismerték. Miniszteri dicsérlettel a kezemből hagytam ott. Nehezen, marasztaltak nagyon.

— Mi csábította el mégis?

— Az, hogy emberekkel, fiatalokkal foglalkozhatom.

Tulajdonképp mindig is kerestem ezt a lehetőséget. 1977 óta vagyok tagja a városi KISZ-bizottság politikai képzési munkabizottságának, egy ideig vezettem a testület propagandistaklubját. Ahogy megnyílt az Ifjúsági Ház, rögtön hívtak. Polka-

Révész Andrásné

szinót tartottam középiskolásoknak. Megkérdeztek, van-e kedvem népművelni, propagandistának lenni. Mondhattam-e nemet? Ugy éreztem, gyermekkori álom valószínűleg meg. Feledhetetlen emlékeket őrzök úttörőkörömből. A Szilléri iskolában annyi, de annyi közösségi élményben volt részem, az egész életemre meghatározóvá vált. Büszkén viseltem a nyakkendőt, az összetartozást szimbolizálta. Fontosnak éreztük magunkat, a céljainkat, mozogtatt bennünket a mozgalom, nem volt egy unalmas percünk sem. Ez az, ami mintha hiányozna manapság. Pedig a fiatalok, korosztályuk, mit sem változott. Érdeklődők, érzékenyek és fogékonyak, mint mi voltunk. Az országos békekonferencia nyomán született egy cikk egyik egyetemi lapunkban. Ebben olvastam, amit magam is vallok: a fiatalok igénye egyre nő a valóság reális megismerésére, mind bonyolultabb kérdésekre várnak választ. Ezek megválaszolásatlansága, vagy a hamis válasz előbb-utóbb kiábrándultságot, érdektelenséget okoz.

— Szólimagén a múlt hét végén biztosan arról is szólt. Részt vettél, mint tag, az Országos Béke Tanács ifjúsági békebizottságának újjalakuló ülésén.

— Az összejövetelen 28 békeklub hetven képviselője is ott volt. Beszélgetéseink újfent meggyőztek, csak úgy, mint amikor a ház békekörét vezettem, mennyire fontos, hogy ezt a fiatalokban megélt igényt helyesen kell értelmezni, s nem szabad figyelmen kívül hagyni. Sőt, ha úgy adódik, élesztgetni kell, és biztosítani a politizálás, az eszmecsere lehetőségét. Mi a programok összeállításával igyekezünk megadni a lehetőséget. Úgy értem, az Ifjúsági Házban is és a békebizottság rendezvények szervező munkacsoportjában is, amelyben tevékenykedem.

— Ne hallgassuk el közéleti munkáid elismerését, és azt sem, nem sok idő jut a családra.

— December végén kaptam meg az Országos Béke Tanács Békemozgalomért kitüntetését jelvényét. Nagy örömet szerzett 15 éves Zsolti fiam is: emléklapot készített.

M. E.

Erkel-jubileum

Csüörtökön Gyulán megtartotta első ülését a zene-szerző születésének 175. évfordulója alkalmából alakult Erkel Ferenc-emlékbizottság. A magyar zenei élet e nevezetes jubileumának programját vitatta meg.

A még módosuló tervből annyi máris biztos, hogy március első felében szerzőjének születésnapján és egyben a mű keletkezésének színhelyén — Gyulán — a Szegedi Nemzeti Színház operatársulata bemutatja a Bánk bánt. Az idén — április 26—28 között — a jubileum jegyében rendezik

Drága, de nélkülözhetetlen

Hogyan szolgált a Patyolat?

Manapság már az sem ártana, ha a családok gazdasági életét is egy-egy jól képzett közgazdász irányítaná. Hovatovább ugyanis sokkal inkább az eszünkön és nem a több pénz reményétől függ, hogyan jövünk ki jobban a fizetésünkből. Az okos háziasszony úgy szoroz és oszt, hogy lehetőleg fusson mindenre a családi kasszából, de neki mégse kelljen visszatérnie a hajdani önellátó gazdálkodásra. Nehezen lehetne lezokolni például arról a kenyelemről, amelyet a Patyolat jóvoltából élvezhetünk 2-3 évtizeden át. Ennek a kenyelemnek azonban ára van, méghozzá egyre növekvő ára. Mit tegyünk hát, hogy pénzünkön is maradjon, ha tiszta holmira vagyunk?

A kérdés eldöntéséhez talán hozzájárul az a tájékoztatás, amelyet a Szegedi Patyolat Vállalat igazgatója, Zsikó István mondott el — soros vendégülként — a textil tisztító társulás tapasztalatcserére összegyűlt tagjainak.

Az 1949-ben államosított vegytisztító üzem mára széles, egész megyét átfogó üzlethálózatot működő gyárrá fejlődött. Nyolc szalon, 28 felvevőüzlet fogadja a mosásra, tisztításra vő ruhaneműt, a kisebb településeken élők holmijait két Ikarus busz viszi hozzá. Szegeden háztól házig szállítják a szőnyegeket, a nagyobb súlyú textilait.

A pillanatfölvétel szép. Szeptemberben, az áremelés után azonban azt írjuk a Patyolatról, hogy az első fél évben veszteségesek voltak ezek a szalonok és felvevőhelyek. Mit mondott most az igazgató? Azt, hogy a lakosság igényének csökkenése miatt egyre több üzlet veszteséges. Ez a tény azt követeli, hogy fölülvizsgálják jelenlegi üzlethálózatukat, elemezzék a forgalmukat, s felfekszüljenek arra, hogy ennek eredményeként némelyik fiók bezárásra, megszüntetésre ítéltetik.

Ismeretes, hogy a vállalat munkaerőgondokkal küzd. Ennek enyhítésére két gémeke hoztak létre. Egy héttagú csoport kalanderezt végez a mosodában, hatan pedig a vegytisztítóban dolgoznak, hogy csökkentse a csúcsidőszakok terhelését. Összel azt írjuk, hogy torik a fejüket a vállalat vezetői azon is, mely üzletek szerződéses működtetése lenne kifizetődő. Azóta megjelent a hat szalonra hirdett pályázat, s közülük két szegedi és egy hódmezővásárhelyi gazdára is talált.

Szegeden a Budapesti körüti és az Odesszai szalon „kelt el”, s január 1. óta volt vállalati dolgozók üzemeltetik. A vizsgacédményekről még korai lenne beszélni. A gazdasági szabályozók változása még inkább arra ösztönzi a Patyolat vezetőit, hogy tovább

vizsgálják az új gazdálkodási formákban rejlő lehetőségeket. Az igazgató egyebek között elmondta, hogy a veszteségek és a költségek csökkentése, az árbevétel növelése érdekében kapcsolatok keresnek más vállalatokkal is, eddig azonban nem sok sikerrel. Egyes üzleteket ismét meghirdetnek abból a célból, hogy olyan kisiparosnak adják bérbe, aki jutalekos térítés mellett vállalja a felvevő tevékenységet is. Jó gondolatnak tűnik az is, hogy a vidéki városokban a szalonok teljesítményének növelésével helyben ki tudják elégíteni az igényeket, megtakarítva ezzel a Szegedre szállítás tetemes költségeit. Körültekintó, alapos piackutatás adja majd meg a választ arra, hogy mi legyen az üzemben így föl-szabaduló kapacitással.

A lakosság színvonalasabb kiszolgálása érdekében is tesz lépéseket a Patyolat. A tavalyi ígértet teljesült, január 1-től tisztítás, illetve mosás nélküli vasalást is vállalnak a szalonok. Ezzel azokon a háziasszonyokon segítenek, akik otthoni gépi mosással pénzüket, a vasalattal viszont idejüket és energiájukat takarítják meg. S a további kilátások? A szegedi vegytisztító szalon rekonstrukciója során újabb vegytisztító gépet helyeznek ott üzembe, hogy csúcsidőben is rövid határidőre válhassák a beadott ruhahalmak tisztítását. Felővő lakói új felvevő üzletet kapnak, és készül egy Esza-

ki városrészen kialakítandó. Rókust is ellátó mini mosószalon terve is. Szolgáltatásait bővíti a Patyolat a tolltisztítás bevezetésével. Várják a megrendelt gépet, no meg a tetőt föléje; ugyanis igen lassan halad a Csongrádi sugárfűtőszalon építése. Összel beharangoztuk, mint kellemes meglepetést, hogy hamarosan nylonba csomagolva vehetjük át a kimosott holmikat a Patyolattól. A fóliás csomagoláshoz szükséges gépeket már beszerezte a vállalat, jelenleg a fóliahiány az oka, hogy eddig még nem találkoztak az esztétikus burkolással a megrendelők.

Aki próbálta, tudja: elég hosszadalmas kivárni, amíg tisztán kapja vissza az ember a Patyolathoz beadott szőnyegét. A központi üzemben levő szőnyegtisztító és -szárító rekonstrukciója valószínűleg az idén befejeződik, s akkor ez a gond is megszűnik. Különösen akkor várható ez, ha lehetőség lesz a hordozható szőnyeg- és kárpittisztító gépek beszerzésére, azaz az otthonokban elvégezhető tisztításra. Úgy hírlik, hogy ez a tanács bízósága — devizát osztogató kezétől — függ.

Pénz, pénz és pénz. Ezzel kell jól gazdálkodnia a szolgáltató vállalatnak, de ezzel a szolgáltatásra rászoruló háziasszonynak is. Az egyensúlyt kell megtartani csupán, s ez, ha nem is közgazdász nyelven, a kecske és a káposzta esete...
Chikán Ágnes

Hallom, hogy...

...jól értesült körök kiszivárogtatták a hírt” (s az, mert ilyen a természete, terjeng a városban), miszerint bezár a legnagyobb közművelődési intézményünk, a Bartók művelődési központ. Mert-hogy nincs szene... Mert-hogy nem vett eleget annak idejében... Most meg már nem kap, ugyebár... Nos, a Bartók nem zár be, mert-hogy minek, hiszen van szene, vett annak idejében, és most is kap. A többi igaz!

Ezzel itt le is tehetném a tollat, ha nem tudnám, milyenek is úgy igazából az örökös jólértesültek. Elképzelhető, hogy a fontiekt olvastán szárnyra kel a hír: persze, hogy bezárják a művelődési központot, hiszen az újság is megírta! Ezért, no meg, hogy a közmondások igazába vetett hitünk meg ne rendüljön (nem zörög a haszart...) folytatom: valójában egynemely takarékossági intézkedést fogantatosítottak a Bartókban (mint remélhetően minden intézményben!). A hideg napokban nem fűtötték a legfelső szint terméit, azért, hogy kevesebb szemet kelljen használniuk. Az egész szalonra elegendő fűtőanyagot még soha, egyetlen évben sem tudtak tárolni, mert nincs annyi hely a pincéjükben. Mint eddig, most is kényvesztülnek tehát szent városolni a tél folyamán is, csak nem akkor, amikor akarnak, hanem a tanácsi kereskedelmi osztály által meghatározott időben (legutoljára tegnapelőtt!), mely „szerv” tudniillik koordinálja az intézmények tüzelővásárlási rendjét. Az emeleti szobákban honos klubokat „letelepítették” az alsóbb szintekre; még a népfrentbizottságtól is kérték és kaptak termeket; vagyis „az élet

nem állt meg” a Bartókban. „Csak” naponta körülbelül 5 mázsa szent sporolnak így meg — azaz éppen hogy gondosan, és nem gondatlanul cselekszenek.

Akar példájuk követésére is buzdítanék, ha nem hallottam volna, hogy elterjedt a hír a faluban. Algyón, hogy bezár a könyvtár... Sőt! Bizonyos „jól értesült körök” kiszivárogtatták, hogy az épületet el fogják adni... Mit mondjak, ámultam, bámultam. S most van szerencsém közölni: a Somogyi-könyvtár algyői fiókja köszöni, jól van. Mint-hogy éppen tegnap kapott telefont (67-090), működésbe léptettem az enyémet is, és föl hívtam Melnár Mihályt könyvtárost; köszöni, ő is jól van. Tizenöt éve dolgozik ott, és ezután sincs szándékában — más-hol. A tanácsi házban, 66 négyzetméter alapterületen berendezett, 12 ezer kötetes könyvtárban most éppen virágkötészet kiállításra és bemutatóra készülődnek, e február 1-re tervezett program iránt érdeklődést mutatnak azok az algyői lakosok, akik kevéssé jólértesültek. Egyéb-iránt sok ilyenfajta rendezvény honos e házban, a gyerekközpontokhoz is rendszeresen az iskolások odajárnak könyvtári ismereteket tanulni. Most szerveződik a bábszakkörük. Hát, ennyi.

Egyetlen gesztussal azért tartozom meg a hírtérjesztőknek: elgondolkodtató, hogy bármi, kisebb s nagyobb probléma, baj adódik elő nálunk. Kapaszkodj a közművelődés intézményeinek, ügyeinek ellehetetlenülése jut eszébe némelyeknek. Erre szoktak mondani: örültség, de van benne rendszer...
S. E.